

ВПЛИВ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ НА ЕКОНОМІЧНУ ДИНАМІКУ

ст. викладач Савченко К.В., студент Марочко С.С.

З метою економіко-математичного аналізу впливу банківського кредитування на економічну динаміку використовуватимемо модель:

$$y_i = a_0 + a_1 x_{ij} \quad (1)$$

Для економіко-математичної моделі ми застосували систему нормальних рівнянь, складену для функції регресії (1):

$$\begin{cases} na_0 + \sum_{i=1}^n x_{ij} a_1 = \sum_{i=1}^n y_i; \\ \sum_{i=1}^n x_{ij} a_0 + \sum_{i=1}^n x_{ij}^2 a_1 = \sum_{i=1}^n y_i x_{ij}, \end{cases} \quad (2)$$

де a_0, a_1 - коефіцієнти функції регресії;

x_{1j} - обсяги депозитів суб'єктів господарювання та фізичних осіб у році i , млн. грн.;

x_{2j} - загальні вимоги банків за кредитами, наданими в економіку в i -му році, млн. грн.;

x_{3j} - обсяги короткострокових кредитів, виданих у i -му році, млн. грн.;

x_{4j} - обсяги довгострокових кредитів, виданих у i -му році, млн. грн.;

y_i - обсяги ВВП України у фактичних цінах у i -му році, млн. грн.

n - кількість розрахункових періодів.

При цьому були отримані наступні рівняння моделі:

1) вплив депозитних вкладів фізичних осіб та суб'єктів господарювання на ВВП: $y_i = 114326,8 + 2,28x_{1j}$ (3)

2) вплив кредитування на економічний розвиток: $y_i = 214196,59 + 1,23x_{2j}$ (4)

3) вплив залучених депозитів фізичних та юридичних осіб на загальні обсяги банківського кредитування:

$$x_{2j} = 1,85x_{1j} - 35278,31 \quad (5)$$

4) розподіл залучених на рахунки коштів фізичних осіб та суб'єктів господарювання на обсяги короткострокового банківського кредитування: $x_{3j} = 1473,06 + 0,53x_{1j}$ (6)

5) розподіл залучених на рахунки коштів фізичних осіб та суб'єктів господарювання на обсяги довгострокового банківського кредитування: $x_{4j} = 1,32x_{1j} - 36751,37$ (7)

За економічним змістом рівняння (5) можна розкласти на алгебраїчну суму обсягів короткострокового (x_{3j}) та довгострокового кредитування (x_{4j}), а саме:

$$x_{2j} = x_{3j} + x_{4j} = 1473,06 + 0,53x_{1j} - 36751,37 + 1,32x_{1j} = 1,85x_{1j} - 35278,31$$

В результаті отримали рівняння, абсолютно тотожне (5), що підтверджує правильність обчислень.

Як бачимо, банківська система має значний мультиплікативний вплив на процеси розвитку національної економіки, а саме: кожна покладена на депозитний рахунок фізичними особами та суб'єктами господарювання гривня призводить до зростання ВВП на 2,28 грн. (це можна побачити безпосередньо з рівняння (3), або ж обчислити за допомогою коефіцієнтів a_1 біля змінної x_{1j} у рівняннях (3), (4), тобто: $1,23 \cdot 1,85 = 2,28$).

Не дивлячись на те, що банківська система, якій було завдано удару під час масового зняття понад 60 млрд. грн. депозитів у грудні 2008 р. – березні 2009 р. (скорочення ВВП при цьому становило близько 136,8 млрд. грн.), надалі впевнено функціонує, маючи при цьому властивість пожвавлювати економіку за рахунок потужного мультиплікативного ефекту, який дає реальне (а не фіктивне) економічне зростання. Однак, можливості останнього виявляються різко обмеженими у зв'язку з несприятливими умовами, які склалися на сьогодні у вітчизняній економіці, що не дозволяє не тільки ефективно використовувати запозичені у банків фінансові ресурси, а й взагалі їх окупити.